

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2012. gada 10. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa, 1. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Lasīšana

Izlasi tekstu un veic uzdevumus!

Gaujas Nacionālajā parkā par zvērkopi biju nostrādājusi vairāk nekā 28 gadus un izaudzinājusi visdažādākos dzīvnieku mazuļus: stirnēnus, lapsēnus, alnēnus un lācēnus. Ar ūdrēniem nekādu darīšanu man līdz šim nebija, un es jau sen sapņoju audzināt ūdru. Augustā mans sapnis piepildījās. Pie Ķūķu krācēm atradām ūdrēnu. Tā kā dzīvnieciņš viens nespētu izdzīvot, paņēmu viņu uz savu māju, jo tas taču ir ierasti, ka mājās dzīvo kāds meža iemītnieks! Ūdrēnam vēlāk devu vārdu Ķūķis.

Vienā istabas stūrī izveidoju Ķūķim jaunu mājvietu – norobežotu teritoriju, kur ieklāju segas, ieliku vecas, siltas jakas, kurās ūdrēnam ielīst, un ūdens trauciņu.

Mani ilgi turpināja izbrīnīt ūdrēna brīvā, drošā uzvedība. Parasti savvaļas dzīvnieku mazuļiem tomēr nepieciešams kāds laiks, kamēr tas pierod pie cilvēka, pieņem to kā savu draugu un „mammu”. Ķūķis **omulīgi** gulēja klēpī un acīmredzami priecājās par šo procesu jau kopš pirmās dienas.

Kad Ķūķis negulēja kāda klēpī, viņš labprāt ierakās mīkstajos tekstilizstrādājumos. Izgulējies, klusi runādamies savā ūdrēna valodā (nemāku aprakstīt šīs skaņas, bet izklausījās ļoti mīļi un maigi), iznāca paskatīties, kas jauns apkārt.

Ēst no pudelītes Ķūķis sāka pēc aptuveni pusotras diennakts, kad paņēmu viņu rokās vēl saldi aizmigušu. Īsti nepamodies, pa pusei būdams sapņū pasaulē, viņš cītīgi sāka ēst. Arī turpmāk Ķūķis vienmēr labāk ēda pusaizmidzis, jo tad, kad bija pārāk jautrā prātā un aktīvi spēlējās, nekāda ēšana nesanāca.

Istabas iežogoto daļu viņš ātri atzina par savu personīgo telpu un iesākumā uzbruka visām jaunajām lietām, kas tur uzradās, piemēram, sūnu čupiņai vai spēļmantiņai. Tas izskatījās šādi: ūdrēns stingri nostājās uz visām četrām kājām, šņāca un taisīja tādus kā īsus palēcienus iedomātā briesmoņa virzienā. Tad **lielā dūša** Ķūķēnu pameta un viņš glābās bēgot, ielienot zem segas vai jakās. Mammai (tas ir – man) bija jāpieradina audžubērns pie visa, kas tam tobrīd bija jauns, svešs un neierasts, tieši kā ūdru mammai dabā.

Piektajā dienā, ko Ķūķis bija pavadījis pie manis, viņš sev atklāja ūdens pasauli. Mazā dzeramtrauciņā ūdens bija visu laiku, un satrakojies ūdrēns pēkšņi izdomāja, ka viņam taču ūdens patīk! Palēkdamies gaisā, Ķūķis ar galvu pa priekšu ienira līdz pusei (viss vienkārši neietilpa) bļodā, kur tūlīt cītīgi mēģināja ar priekšķepām ierakties dziļāk. Ķūķis nekad nenopurinājās pēc ūdens peldēm, tekošs un pilošs devās savās gaitās, atstājot aiz sevis slapju sliedi. Dažreiz mēģināju viņu pēc peldes noslaucīt ar dvieli, bet šo procesu Ķūķis tūliņ uztvēra kā kārtējo rotaļu un laimīgs ļāvās, lai viņu slauka un burza, bet pēc tam tūlīt atkal metās ūdenī un ātri skrēja atpakaļ – slauki nu mani atkal!

Kad uznāca vēlēšanās pagulēt, Ķūķis mēdza palīst zem segas vai kāda drēbes gabala. Guļot viņam kļuva karsti, un tad miegā viņš lēnītēm līda laukā, līdz beigās parasti gulēja uz muguras – katra kāja uz savu pusi, resnais puncis uz augšu.

Paldies tev, Ķūķi! Neviens cits dzīvnieks man mūžā nav sniedzis tik daudz **neviltota prieka!**

(Pēc Velgas Vītolas)

1. uzdevums (2 punkti). Izdomā un uzraksti šim tekstam virsrakstu, kas sastāv no vairākiem vārdiem! Pamato izvēli!

Aizpilda skolotājs:

Virsraksts _____

Pamatojums _____

1. _____

2. uzdevums (2 punkti). Izraksti katra vārda sinonīmu no teksta 6. un 8. rindkopas!

Kaudzīte – _____ Vēders – _____

2. _____

3. uzdevums (3 punkti). Izskaidro tekstā izceltā vārda un vārdu savienojumu nozīmes!

Omulīgi – _____

Lielā dūša – _____

Neviltots (prieks) – _____

3. _____

4. uzdevums (3 punkti). Sameklē tekstā informāciju un aizpildi tabulu!

Ūdrēna audžumammas vārds un uzvārds	
Ūdrēna audžumammas darbavieta	
Ūdrēna audžumammas profesija	

4. _____

5. uzdevums (2 punkti). Pabeidz teikumus!

Zvērkope paņēma ūdrēnu uz mājām, jo _____

Ūdrēna dzīvesvieta tika norobežota, lai _____

5. _____

6. uzdevums (4 punkti). Izvēlies divas no piedāvātajām Ķūķa saimnieces rakstura īpašībām! Pamato tās!

Gādīga, mīļa, vērīga, nesavtīga, pacietīga

Īpašība _____

Pamatojums _____

Īpašība _____

Pamatojums _____

6. _____

7. uzdevums (2 punkti). Uzraksti, ko ūdrēns vēl darīja piektajā dienā!*Ķūķis atklāja ūdens pasauli, ienira bļodā, kā arī*

- _____
- _____

7. _____

8. uzdevums (2 punkti). Kura no ūdrēna darbībām tev šķiet smieklīga? Pamato atbildi!

Darbība _____

Pamatojums _____

8. _____

Kopā par lasīšanu:

Klausīšanās**Izlasi 1.–3. uzdevumu! (Laiks – 2 minūtes.)****Klausies tekstu „Mammadaba!” un veic uzdevumus! (Tekstu dzirdēsi divas reizes.)****1. uzdevums (10 punkti). Atzīmē pareizo atbildi ar „X”!**

Nr. p. k.	Apgalvojums	Jā	Nē	Nav minēts
1.	Mammadaba piedāvā vērot putnus, vēžot, nūjot, makšķerēt, pastaigāties dabā.			
2.	Starp pieciem populārākajiem Mammadabas dabas apskates objektiem ir Kaņiera ezers.			
3.	Katru pavasari Latvijas mežos tiek izlikti līdz 1000 putnu būrīšu.			
4.	„Skābeklis” – tā sauc putnu būrīšu izlikšanas akciju.			
5.	CO ₂ ir ogļskābās gāzes saīsinājums.			
6.	SIA „Zaļā josta” iesaistās makulatūras vākšanas konkursā.			
7.	Visi konkursa „Tu vari izglābt” dalībnieki saņem 5 kilogramus otrreizēji pārstrādātu zīmēšanas papīru.			
8.	Tērvetes dabas parka tematiskajās takās lielākie skolēni izzina mežu.			
9.	Vijciema čiekurkalti uzcēla 1895. gadā.			
10.	Čiekuru kaltēšanas process ilgst 7 dienas.			

1.1. _____

1.2. _____

1.3. _____

1.4. _____

1.5. _____

1.6. _____

1.7. _____

1.8. _____

1.9. _____

1.10. _____

Kopā par 1. uzd.:

2. uzdevums (5 punkti). Apvelc pareizās atbildes burtu!

1. Kalsnavas arborētums ir

- a) koku un krūmu kolekcija,
- b) dižkoku kolekcija,
- c) ārstniecības augu kolekcija.

2.1. ____

2. Akcijas „Vispasaules zaļo darbu diena” mērķis ir

- a) darīt zaļus darbus,
- b) padarīt Latviju par zaļāko valsti pasaulē,
- c) dzīvot zaļi jo zaļi.

2.2. ____

3. Mammasdabas vēstnieki var būt tikai

- a) sabiedrībā populāri cilvēki,
- b) a/s „Latvijas valsts meži” darbinieki,
- c) cilvēki, kuri dzīvo zaļi.

2.3. ____

4. Mammasdabas kustībā iesaistījusies televīzijas raidījuma vadītāja

- a) Ieva Puķe,
- b) Kristīne Garklāva,
- c) Dita Lūriņa.

2.4. ____

5. 2011. gads bija pasludināts par Starptautisko

- a) putnu gadu,
- b) meža gadu,
- c) meža iemītnieku gadu.

2.5. ____

Kopā par
2. uzd.:

3. uzdevums (5 punkti). Klausoties tekstu, ieraksti trūkstošo informāciju!

1. Akciju sabiedrības „_____” uzdevums ir apsaimniekot Latvijas mežus.

3.1. ____

2. Akcijas „Skābeklis” mērķis ir samazināt _____

3.2. ____

3. Jēlas Universitātes veiktajā pētījumā par videi draudzīgāko valsti Austrumeiropā tika atzīta _____

3.3. ____

4. Vijciema čiekurkaltē skolēni uzzina, kā _____

3.4. ____

5. Jaunmoku pils Meža muzeja ekspozīcija „Dīķis” iepazīstina ar Latvijā ligzdojošiem _____

3.5. ____

Kopā par
3. uzd.:

Kopā par
klaus.:

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI
 2012. gada 10. maijā
 SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa, 1. variants

Vārds _____
 Uzvārds _____
 Klase _____
 Skola _____

Valodas kompetence

Aizpilda skolotājs:

1. uzdevums (4 punkti). Saliec teikumus pieturzīmes!

1. Pārgājienu laikā parasti ceļotāji vēlas iekurt ugunsgrūtu tomēr ar uguni jābūt ļoti uzmanīgiem
2. Lai samazinātu ietekmi uz dabu apmetni mežā vēlams iekārtot īpaši norādītā vietā
3. Nemēslo mežā brīdina Cūkmens

1. ____

2. uzdevums (3 punkti). No iekavām izvēlies pareizi uzrakstīto vārdu un apvelc to!

1. Mežā orientēties var palīdzēt karte un (kompas, kompas).
2. No negaisa (nau, nav) ieteicams slēpties siena kaudzē.
3. Latvijas mežos (vis vairāk, viss vairāk, visvairāk, vissvairāk) ir jāuzmanās no odzēm.

2. ____

3. uzdevums (3 punkti). Izlasi ieteikumus 1. un 2. uzdevumā! Nosaki, kāds ir šo ieteikumu mērķis! Pamato savu atbildi!

Mērķis _____

Pamatojums _____

3. ____

4. uzdevums (3 punkti). No teikuma izraksti vārdu, kas atbilst nosacījumam!

Suns, kas paņēmts līdzī uz priežu mežu, nedrīkst kaitēt zaļajai dabai un atpūtniekiem.

Nosacījums	Piemērs
Vīriešu dzimtes lietvārds daudzskaitlī	
Darbības vārds nenoteiksmē	
Īpašības vārds	

4. ____

5. uzdevums (2 punkti). Nosaki teikuma veidu pēc uzbūves, aizpildot tabulu!
(Viens teikums ir lieks.)

Nosacījums	Teikuma numurs	
Teikums ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem		1. Latvijas mežos avotu ūdens parasti ir pietiekami tīrs, lai to lietotu nevārītu.
Salikts pakārtots teikums		2. Automašīnu nav ieteicams mazgāt ūdenstilpju tuvumā, vislabāk to darīt automazgātavā.
		3. Mežā ir piemērots gaišs un noslēgts apgērbs ar pieguļošām piedurknēm un bikšu galiem.

5. _____

6. uzdevums (1 punkts). Uzraksti vārdus alfabēta secībā!

Dižozols, melnalksnis, dižpriede, kadiķis, dižbērzs

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6. _____

7. uzdevums (4 punkti). Iesaisti vārdu tulpe teikumos, ievērojot nosacījumus!

Vienkāršs paplašināts teikums ar uzrunu

Teikums ar tiešo runu, kur piebilde atrodas starp tiešās runas daļām

7. _____

Kopā par
val. komp.

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2012. gada 10. maijā
ATBILŽU LAPA

Lasīšana

Uzd.	1. variants	2. variants
	Pareizā atbilde	Pareizā atbilde
1.	Iespējami varianti	
2.	čupiņa (vārdu „čupa” neieskaita), puncis	nočiept, rotaļāšanās
3.	ērti / iespējami varianti drosme / varens / bezbailīgs / cīņas spars patiesš / īsts / dabisks	ieritinājās, palīda / ietinās iepazīt / pārbaudīt teritoriju / izpētīt apkārtni devīgs / nav skops
4.	Velga Vītola Gaujas Nacionālais parks zvērkope	augusts (pie) Kūķu krāces tūristi
5.	..., jo bija pamests / sens sapnis / nebija nekad audzinājusi / nebija bijušas darīšanas ..., lai (iespējami varianti)	..., lai pārliecinātos, cik ārā droši ..., jo domāja, ka tā ir ienaidniece
6.	Iespējami varianti	
7.	mēģināja ierakties blodā; devās savās gaitās; atstāja slapju sliedi; ļāvās, lai slauka un burza; rotaļājās; gulēja	vēroja apkārtni; meta (iespējami varianti) mantas; devās savā pirmajā ekspedīcijā
8.	Iespējami varianti	

Klausīšanās

Uzd.	Jaut.	1. variants	2. variants
		Pareizā atbilde	Pareizā atbilde
1.	1.	Jā	Jā
	2.	Nē	Nē
	3.	Nē	Jā
	4.	Nē	Jā
	5.	Jā	Nav minēts
	6.	Jā	Nē
	7.	Nē	Nē
	8.	Jā	Jā
	9.	Nav minēts	Nē
	10.	Jā	Nav minēts
2.	1.	a	b
	2.	a	b
	3.	c	c
	4.	b	b
	5.	b	a

3.	1.	Latvijas valsts meži	tuvināt cilvēkus dabai / iepazīstināt cilvēkus ar Latvijas dabas bagātībām / ar mūsu dabas bagātībām Latvijā
	2.	ogļskābo gāzi / CO ₂ (daudzumu) / piesārņojumu	samazināt CO ₂ izmešu daudzumu, padarīt Latviju par zaļāko / videi draudzīgāko valsti pasaulē
	3.	Latvija	2008.
	4.	kaltē (žāvē) čiekurus / strādā čiekuru kaltē, iegūst sēklas no čiekuriem u. c.	Latvijas putnu balsis
	5.	dīķu un/vai ezeru (ūdens) putniem	dzīvniekiem, kas dzīvo Latvijas mežos
Pareizrakstību lasīšanas un klausīšanās prasmes pārbaudes uzdevumos nevērtē.			

Valodas kompetence

Uzd.	1. variants	2. variants
	Pareizā atbilde	Pareizā atbilde
1.	1. Pārgājienā laikā parasti ceļotāji vēlas iekurt ugunsgrāku, tomēr ar uguni jābūt ļoti uzmanīgiem. 2. Lai samazinātu ietekmi uz dabu, apmetni mežā vēlamas iekārtot īpaši norādītā vietā. 3. „Nemēslo mežā!” brīdina Cūkmens.	1. Ap ugunsgrāku var salikt akmeņus, lai ierobežotu uguns izplatību. 2. Ja apmetnē ugunsgrāka iekāršanai nav atstāta malka, var izmantot sausus zarus. 3. „Kārtīgi nodzēsiet ugunsgrāku!” atgādina mežsargi.
2.	kompas, nav, visvairāk	negais, jau, visbiežāk
3.	Iespējami varianti	
4.	atpūtniekiem, kaitēt, zaļajai	teritorijā, atrasties, drošā
5.	3., 1.	3., 2.
6.	dižbērzs, dižozols, dižpriede, kadiķis melnalksnis	dižegle, dižgoba, dižliepa, osis, vītols
7.	Iespējami varianti	

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2012. gada 10. maijā
DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

Vērtēšanas kritēriji

Lasišana	1.	Par atbilstošu teksta virsrakstu (<i>vismaz 2 vārdi</i>) – 1 p. Par pamatojumu atbilstoši skolēna piedāvātajam virsrakstam (<i>vērtē arī gadījumā, ja virsrakstā tikai viens vārds</i>) – 1 p.	2
	2.	Par katru uzrakstītu sinonīmu – 1 p. <i>Vārda forma neietekmē vērtējumu.</i>	2
	3.	Par katru pareizu atbildi atbilstoši tekstam – 1 p. Par daļēji pareizu atbildi – 0 p.	3
	4.	Par katru pareizu atbildi atbilstoši tekstam – 1 p.	3
	5.	Par pareizu atbildi atbilstoši tekstam – 1 p. Par daļēji pareizu atbildi – 0 p.	2
	6.	Par katru pareizu un pamatotu atbildi atbilstoši tekstam – 2 p. Par daļēji pareizu atbildi – 1 p.	4
	7.	Par katru pareizu atbildi atbilstoši tekstam – 1 p.	2
	8.	Par atbilstošu darbību – 1 p. Par pamatojumu atbilstoši skolēna piedāvātajai darbībai – 1 p.	2
Kopā			20

Klausīšanās	1.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	10
	2.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	5
	3.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	5
	Kopā		

Valodas kompetence	1.	Par 1. un 2. teikumu, kurā pareizi saliktas pieturzīmes, – 1 p. Par 3. teikumu, ja pareizi saliktas pieturzīmes, – 2 p. <i>Ja pieļauta 1 kļūda – 1 p. Ja pieļautas 2 kļūdas – 0 p. Visos teikumos vērtē arī beigu pieturzīmi.</i>	4
	2.	Par katru pareizi uzrakstītu vārdu – 1 p.	3
	3.	Par katru pareizu atbildi – 1 p. Par pareizrakstību, ja atbildēts uz abiem jautājumiem, – 1 p. <i>Ja pieļauta 1 kļūda – 0 p. Ja atbildēts tikai uz vienu jautājumu – 0 p.</i>	3
	4.	Par katru pareizi izrakstītu vārdu – 1 p. <i>Vārda forma neietekmē vērtējumu.</i>	3
	5.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	2
	6.	Par pilnīgi pareizu atbildi – 1 p.	1
	7.	Par katru pareizi izveidotu teikumu, ievērojot uzdevuma nosacījumus, – 1 p. Par katru teikumu bez pareizrakstības kļūdām – 1 p.	4
	Kopā		

Rakstīšana	Skatīt tabulu „Tekstveides vērtēšanas kritēriji”.	20
Mutvārdu daļa	Skatīt ieskaites programmu.	20

Tekstveides vērtēšanas kritēriji* (20 p.)

P.	Saturs	Plānveidība	Stils	Ortogrāfija**	Interpunkcija**
4	Saturs atbilst tematam. Domas un jūtas atklātas precīzi un oriģināli, ir personiskā attieksme.	Ir ievēroti teksta uzbūves principi. Precīzi attīstīta galvenā doma, ievērotas rindkopas un to savstarpējā saistība. Ievērots apjoms.	Bagāta leksika, precīzi izvēlēti vārdi un daudzveidīgas teikumu sintaktiskās konstrukcijas. Ir vērojams savs stils, izteiksmīga valoda.	Nav kļūdu.	1 kļūda.
3	Spriedumi atbilst tematam. Domas un jūtas atklātas pietiekami oriģināli un skaidri. Personiskā attieksme pietiekami skaidra.	Ievēroti teksta uzbūves principi, pietiekami precīzi atklāta galvenā doma un teksts sadalīts rindkopās. Apjoms – 100–120 vārdu.	Bagāta leksika, izmantotas dažādas sintaktiskās konstrukcijas. Izteiksmīga valoda. 1–2 stila kļūdas.	1 kļūda.	2–3 kļūdas.
2	Spriedumi atbilst tematam. Nepietiekami atklāta personiskā attieksme.	Ievēroti teksta uzbūves pamatprincipi. Galvenā doma atklāta pietiekami. Ir ievērotas rindkopas. Apjoms – 75–100 vārdu.	Tematam atbilstoša leksika. Vienveidīgas teikumu konstrukcijas. 3–4 stila kļūdas.	2 kļūdas.	4–5 kļūdas.
1	Aptuvenus temata izklāsts, virspusēja temata izpratne. Nav personiskās attieksmes.	Teksta uzbūve neskaidra. Grūti izsekot galvenajai domai. Daļēji ievērots dalījums rindkopās. Apjoms – mazāks par 75 vārdiem.	Vienkāršota leksika. Vienveidīgas teikumu konstrukcijas, pārsvarā vienkārši teikumi. 5–6 stila kļūdas.	3–4 kļūdas.	6–7 kļūdas.
0	Temats nav izprasts. Trūkst personiskās attieksmes.	Nav ievērota plānveidība, haotisks temata izklāsts. Nav ievērotas rindkopas.	Trūcīga leksika. Kļūdas vārdu izvēlē, primitīvi veidoti teikumi. 7 un vairāk stila kļūdas.	5 un vairāk kļūdu.	8 un vairāk kļūdu.

* Ja teksta apjoms ir mazāks par 75 vārdiem, maksimālais punktu skaits par katru kritēriju – 2 punkti.

** Vērtē atbilstoši mācību priekšmeta saturam.

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2012. gada 10. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa, 2. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Lasišana

Izlasi tekstu un veic uzdevumus!

Par zvērkopi biju nostrādājusi vairāk nekā 28 gadus un izaudzinājusi visdažādākos dzīvnieku mazuļus: stirnēnus, lapsēnus, alnēnus un lācēnus. Ūdrēnus nekad nebiju audzinājusi, bet ļoti vēlējos kādreiz to izdarīt. Augustā vēlēšanās piepildījās – manās mājās nokļuva mežā pamests ūdrēns, ko bija atraduši tūristi pie Ķūķu krācēm, tāpēc jaunais mājas iemītņieks tika nosaukts par Ķūķi.

Septembra pirmajā dienā nolēmu, ka ūdrēns ir pietiekami paaudzies, lai laistu to pastaigās pa visu māju. Iepriekš Ķūķis dzīvoja norobežotā teritorijā vienā istabas stūrī. Izveidoju nelielu vaļēju spraugu nožogojuma pusē. Protams, no jauninājuma viņa mājvietā Ķūķis nobijās un **iekunkuļojās** zem segām, bet interese bija liela. Istaba tā pati vien bija, smaržas pazīstamas, tāpēc jau pēc īsa brīža ūdrēns pielīda pie spraugas un uzmanīgi skatījās laukā. Tad viņš izdomāja ļoti oriģinālu veidu, kā noskaidrot, cik droši ir ārpusaulē un kādas briesmas tur varētu draudēt. Viņš ņēma zobos pa vienai visas savas mīļākās spēļmantiņas, pienesa pie spraugas un meta ārā, tas nozīmēja – **sūtīja izlūkos**. Pats gulēja iekšpusē un modri vēroja, kas notiks. Kad ārpusē jau bija vesela mantu kaudze un neviens par tām neizrādīja interesi un neuzbruka, Ķūķis saņēma dūšu un devās savā pirmajā ekspedīcijā pa visu istabu.

Vēl pēc nedēļas, kad Ķūķim pašam apnika spēlēties ar kādu no mantām, viņš bija ar mieru dalīties tajā arī ar citiem, piemēram, ar mani – savu audžumammu. Ūdrēns varēja pienākt un iemest klēpī kādu savu rotaļlietu – paspēlējies arī tu! Tas, ka mantas visbiežāk bija slapjas un netīras, nekas, galvenais ir labā griba un **dāsnā sirds**.

Pavisam drīz ūdrēns atklāja arī trepes uz otro stāvu, kurā vēl bija divas izpētāmas telpas, daudz mīksto mantiņu, ko nočiept, liels puķupods ar smiltīm un daudz citu labumu. Kāpt pa trepēm augšup un lejup viņš prata, tā vien šķita, ka ūdri ar šo māku jau piedzimst (piemēram, lācēni tādā pašā vecumā labi tika uz augšu, bet bija lielas problēmas tikt atkal lejā).

Mājas kaķi istabā laisti netika, kopš te dzīvoja ūdrēns. Vienreiz kaķene Bebē ātri iešmauca un tūlīt slēpās otrajā stāvā. Viņai ļoti nepaveicās, jo tieši kāpņu vidū saskrējās ar Ķūķi, kurš šņākdams metās kaķenei virsū. Iebrucējs manā teritorijā! Bebē pārbijusies izmuka, bet Ķūķis vēl ilgi, cītīgi ošņādams grīdu, pārbaudīja visu māju, vai svešiniece tomēr kaut kur nav noslēpusies.

Istabā vēl bija izveidojies tāds rotaļāšanās veids – Ķūķis, kaut kur iekodies ar zobiem (dvielī, drēbes gabalā vai čībā, kas, protams, bija uzauta kāda kājā), lāvās, lai viņu velk pa grīdu. Tādās reizēs viss ūdrēna ķermenis bija pilnīgi ļengans, kājas brīvi karājās, darbojās vienīgi zobi. Nekur Ķūķis nevarēja noskatīties kaut ko tādu, un arī savvaļā dzīvojošiem ūdriem šāda rotaļāšanās nav raksturīga.

Paldies tev, Ķūķi! Neviens cits dzīvnieks man mūžā nav sniedzis tik daudz neviltota prieka!

(Pēc Velgas Vītolas)

1. uzdevums (2 punkti). Izdomā un uzraksti šim tekstam virsrakstu, kas sastāv no vairākiem vārdiem! Pamato izvēli!

Virsraksts _____

Pamatojums _____

Aizpilda skolotājs:

1. _____

2. uzdevums (2 punkti). Izraksti katra vārda sinonīmu no teksta 4. un 6. rindkopas!

Nozagt – _____ Spēlēšanās – _____

2. _____

3. uzdevums (3 punkti). Izskaidro tekstā izceltā vārda un vārdu savienojumu nozīmes!

Iekunkuļoties – _____

Sūtīt izlūkos – _____

Dāsnā sirds – _____

3. _____

4. uzdevums (3 punkti). Sameklē tekstā informāciju un aizpildi tabulu!

Ūdrēna atrašanas laiks	
Ūdrēna atrašanas vieta	
Ūdrēna atradēji	

4. _____

5. uzdevums (2 punkti). Pabeidz teikumus!

Ķūķis pa spraugu meta mantas no savas mājvietas, lai _____

Ūdrēns kaķeni Bebē izdzina no mājas, jo _____

5. _____

6. uzdevums (4 punkti). Izvēlies divas no piedāvātajām Ķūķa saimnieces rakstura īpašībām! Pamato tās!

Saprotoša, asprātīga, draudzīga, gudra, piesardzīga

Īpašība _____

Pamatojums _____

Īpašība _____

Pamatojums _____

6. _____

7. uzdevums (2 punkti). Uzraksti, ko ūdrēns vēl darīja septembra pirmajā dienā!

Kūķis iekunkuļojās zem segām, pielīda pie spraugas, kā arī

- _____
- _____

7. _____

8. uzdevums (2 punkti). Kura no ūdrēna darbībām tev šķiet smieklīga? Pamato atbildi!

Darbība _____

Pamatojums _____

8. _____
Kopā par lasīšanu:**Klausīšanās**

Izlasi 1.–3. uzdevumu! (Laiks – 2 minūtes.)

Klausies tekstu „Mammadaba!” un veic uzdevumus! (Tekstu dzirdēsi divas reizes.)

1. uzdevums (10 punkti). Atzīmē pareizo atbildi ar „X”!

Nr. p. k.	Apgalvojums	Jā	Nē	Nav minēts
1.	Starp pieciem populārākajiem Mammasdabas dabas apskates objektiem ir Pokaiņu mežs.			
2.	Meža dienas notiek rudenī.			
3.	Meža dienu laikā stāda kociņus, izliek putnu būrus.			
4.	Putnu būrīši noder arī sikspārņiem, kukaiņiem un gliemežiem.			
5.	Akcijas „Skābeklis” laikā no 2010. gada 5. maija līdz 2011. jūnijam iestādīja 2 miljonus kociņu.			
6.	Līgatnes papīra fabrika iesaistās akcijā „Skābeklis”.			
7.	Konkursa „Tu vari izglābt” mērķis ir dāvināt skolām 5 kilogramus zīmēšanas papīra.			
8.	Nodarbības „Izzini mežu!” notiek Mammasdabas dažādos objektos.			
9.	Tērvetes dabas parkā 1.–4. klašu skolēni nodarbībās „Izzini mežu!” apgūst mežu gudrības Koku, Koksnes un Purva takā.			
10.	Vijciema čiekurkalti „Latvijas valsts meži” apsaimnieko kopš 2000. gada.			

1.1. _____

1.2. _____

1.3. _____

1.4. _____

1.5. _____

1.6. _____

1.7. _____

1.8. _____

1.9. _____

1.10. _____

Kopā par 1. uzd.:

2. uzdevums (5 punkti). Apvelc pareizās atbildes burtu!

1. Čiekuru kaltēšanas laikā svarīgi tos apgrozīt

- a) vienreiz dienā,
- b) vismaz 2 reizes dienā,
- c) ik pēc divām stundām.

2.1. _____

2. Akcijas „Vispasaules zaļo darbu diena” laikā Latvijā:

- a) visi brauc ar velosipēdu,
- b) visus aicina braukt ar velosipēdu,
- c) iesaka pārvietoties kājām.

2.2. _____

3. Zaļais godavārds paredz uz jautājumu „Kā tev klājas?” atbildēt

- a) „Paldies, labi!”
- b) „Tikpat zaļi!”
- c) „Zaļi jo zaļi!”

2.3. _____

4. Mammasdabas vēstnieki ir tikai

- a) a/s „Latvijas valsts meži” darbinieki,
- b) Mammaidabai uzticīgās personas,
- c) sabiedrībā populāri cilvēki.

2.4. _____

5. Mammasdabas kustībā iesaistījusies aktrise

- a) Dita Lūriņa,
- b) Kristīne Garklāva,
- c) Evelīna Strazdiņa.

2.5. _____

Kopā par
2. uzd.:**3. uzdevums (5 punkti). Klausoties tekstu, ieraksti trūkstošo informāciju!**

1. Projekta „Mammadaba” mērķis ir _____

3.1. _____

2. Akcijas „Skābeklis” nolūks ir _____

3.2. _____

3. _____ gadā Jēlas Universitātes veiktajā pētījumā Latvija tika atzīta par videi draudzīgāko valsti Austrumeiropā.

3.3. _____

4. Jaunmoku pils Meža muzejā skolēni ieklausās 42 _____

3.4. _____

5. Jaunmoku pils Meža muzeja ekspozīcija „Mežs” atklāj daļu no _____

3.5. _____

Kopā par
2. uzd.:Kopā par
klaus.:

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI
 2012. gada 10. maijā
 SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa, 2. variants

Vārds _____
 Uzvārds _____
 Klase _____
 Skola _____

Valodas kompetence

Aizpilda skolotājs:

1. uzdevums (4 punkti). Saliec teikumus pieturzīmes!

1. Ap ugunsкуру var salikt akmeņus lai ierobežotu uguns izplatību
2. Ja apmetnē ugunsкура iekuršanai nav atstāta malka var izmantot sausus zarus
3. Kārtīgi nodzēsiet ugunsкуру atgādina mežsargi

1. ____

2. uzdevums (3 punkti). No iekavām izvēlies pareizi uzrakstīto vārdu un apvelc to!

1. Ja (negais, negaiss) pārsteidz automašīnā, nebaidies, jo tas ir drošs patvērums!
2. Ja (jau, jav) tuvojas vētra, laiks doties prom no meža.
3. Zibens (visbiežāk, vis biežāk, viss biežāk, vissbiežāk) trāpa kokos, tāpēc to tuvumā atrasties ir bīstami.

2. ____

3. uzdevums (3 punkti). Izlasi ieteikumus 1. un 2. uzdevumā! Nosaki ieteikumu adresātu! Pamato savu atbildi!

Adresāts _____

Pamatojums _____

3. ____

4. uzdevums (3 punkti). No teikuma izraksti vārdu, kas atbilst nosacījumam!

Dažu mežu teritorijā suņi drīkst atrasties tikai drošā pavadā un ar uzpurni.

Nosacījums	Piemērs
Sieviešu dzimtes lietvārds vienskaitlī	
Darbības vārds nenoteiksmē	
Īpašības vārds	

4. ____

5. uzdevums (2 punkti). Nosaki teikuma veidu pēc uzbūves, aizpildot tabulu!
(Viens teikums ir lieks.)

Nosacījums	Teikuma numurs	
Teikums ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem		1. Dzeramais ūdens ir atrodams arī augstajos purvos, kur aug daudz sūnu.
Salikts sakārtots teikums		2. Mežā ieteicams izvairīties no sadzīves ķīmijas līdzekļu lietošanas, tā mēs varam saudzēt dzīvās radības.
		3. Sēņot nav vēlams lielu autoceļu, rūpniecisku objektu, pilsētu un atkritumu izgāztuvju tuvumā.

5. _____

6. uzdevums (1 punkts). Uzraksti vārdus alfabēta secībā!

Dižgoba, vītols, dižliepa, osis, dižegle

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

6. _____

7. uzdevums (4 punkti). Iesaisti vārdu gulbis teikumos, ievērojot nosacījumus!
Vienkāršs paplašināts teikums ar uzrunu

Teikums ar tiešo runu, kur piebilde atrodas starp tiešās runas daļām

7. _____

Kpā par
val . komp.
